

TASK VERBS

Úkolová (rozkazovací) slovesa používaná při velení a řízení sil a prostředků v operaci

STUDIJNÍ POMŮCKA

pplk. Ing. Jiří ČERNÝ, Ph.D., mjr. Ing. Jan DROZD

Brno 2014

Anotace

Studijní pomůcka *TASK VERBS – Úkolová (rozkazovací) slovesa používaná při velení a řízení sil a prostředků v operaci* je určena pro studenty studijních-programů FEM 2012 a 2014, jako studijní opora předmětů: „Velení vojskům a štábní práce“, „Taktika bojových jednotek“, „Taktika průzkumných jednotek“, „Taktika v soudobých operacích“ a „Taktika útvarů a svazků“. Studijní pomůcka je plně využitelná i pro přípravu velitelů a štábů na taktické úrovni a pro výuku příslušníků kurzů celoživotního vzdělávání. Členské státy NATO se zavázaly, že v rámci zabezpečení interoperability při plánování a vedení mnohonárodních operací budou závazně používat **úkolová - rozkazovací slovesa** (STANAG 2287) společně s **grafickými symboly** (STANAG 2019, APP-6-C), za účelem jejich použití při plánování a řízení operací. **Obsah této studijní pomůcky popisuje, objasňuje, vysvětluje a předkládá možné příklady formulací úkolů k plnění jednotlivých taktických činností a manévru, společně s jejich grafickým znázorněním.** Autoři studijní pomůcky se zaměřili na formulaci bojových úkolů, které se vyjadřují pomocí úkolových – rozkazovacích sloves (v anglickém překladu zaužívané v NATO jako „TASK VERBS“) v podobě naformulovaných úkolů v bojových dokumentech s použitím různých schémat, náčrtků manévru a synchronizačních matic. Úkolová slovesa lze použít i při formulaci ústně vydávaných úkolů a rozkazů v rámci bojové činnosti. Ve studijním textu je používána vojenská terminologie v souladu s aktuálním zněním Pub-53-10-02 *Taktika pozemních sil a* v souladu se *Slovníkem termínů a definic NATO AAP-6* (2010).

Recenzent: doc. Ing. Zdeněk FLASAR, CSc. - UO Brno

Vydání studijního textu bylo projednáno na zasedání Katedry vojenského managementu a taktiky K-110 dne 27. ledna 2014. Studijní text neprošel jazykovou úpravou na vydavatelské skupině Univerzity obrany.

©Jiří ČERNÝ, Jan DROZD 2014

ISBN 978-80-0000-000-0

OSNOVA

	ÚVOD	5
1	POJMY, DEFINICE, TERMINOLOGIE	5
2	PRICIPY A STRUKTURA FORMULACE ÚKOLU	7
3	ZÁSADY FORMULACE ÚKOLU	11
4	FORMULACE ÚKOLŮ PRO SPECIFICKÉ ČINNOSTI	12
5.	VÝRAZY SOUVISEJÍCÍ S PLÁNOVACÍM A ROZHODOVACÍM PROCESEM	13
6	ÚKOLOVÁ SLOVESA A JEJICH GRAFICKÉ VYJÁDŘENÍ	15
7	PŘÍKLADY POUŽITÍ ÚKOLOVÝCH SLOVES	33
	ZÁVĚR	35
	SEZNAM ZKRATEK	36
	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	38
	POUŽITÉ ZDROJE	39

ÚVOD

Vypracování studijní pomůcky vychází z aktuálních požadavků na přípravu současných velitelů bojových (manévrových) jednotek, jednotek bojové podpory a bojového zabezpečení v dosahování schopností efektivně plánovat a řídit boj na taktickém stupni. V souladu se současnými zkušenostmi pedagogické a vojskové praxe se v činnosti velitelů poměrně často projevují nedostatky jak ve zpracování bojových dokumentů, ale tak i ve formulaci úkolů (rozkazů), jak v etapě plánování boje, tak i v průběhu boje. V podmínkách AČR doposud nebyl rozpracován NATO STANAG 2287 „*Task verbs for use in planning and the dissemination of orders*” (NSA 2006), který by problematiku zásad používání úkolových sloves, společně s jejich grafickým vyjádřením, řešily.

Proto se autoři studijní pomůcky pokusili popsat, vysvětlit a objasnit podstatné zásady formulace úkolu (rozkazu) a některé možné příklady pro vybrané taktické činnosti a manévry.

1 POJMY, DEFINICE, TERMINOLOGIE

Bojové nařízení (Initial Order, Combat Instruction) – „Způsob, kterým se stanovují úkoly podřízeným velitelům ke splnění opatření při přípravě a v průběhu boje (je zkrácenou formou bojového rozkazu, která povoluje podřízeným maximální volnost při plánování a vedení činnosti za účelem splnění bojového úkolu a ponechává na nich, jak).“ [7, str. 147]

Dílčí rozkaz (Fragmentary Order - FRAGO) – „Zkrácená forma operačního (bojového) rozkazu vydaného v případě potřeby, která eliminuje nutnost přeformulování informací obsažených v rozkaze základním. Může být vydáván po částech.“ [7, str. 149]

Operační rozkaz (Operation Order - OPORD) – „Nařízení, obvykle písemné, které vydává velitel podřízeným velitelům s cílem účinně splnit úkoly operace ve vzájemné součinnosti.“ [1, str. 308]

Operační plán (Operation Plan - OPLAN) – „Plán pro jednu nebo sérii spojených operací, které mají být provedeny současně nebo následně. Obvykle je založen na vyhlášených předpokladech a je ve formě směrnice nadřízeného, aby bylo umožněno podřízeným velitelům připravit vlastní plány a rozkazy. Označení plán se obvykle používá namísto rozkazu při předběžné přípravě operací. Operační plán může být uskutečněn v předepsaném čase nebo na základě signálu a pak se stává operačním rozkazem.“ [1, str. 309]

Oleáta (Form Overlay) – „Vzorový podklad, jakým je třeba formulář pro hlášení, souřadnicová síť anebo mapa, použité jako podklad na pozadí.“ [1, str. 195]

Plánování operace (Planning of the Operation - Battle) – „Proces, s jehož pomocí velitel a štáb přeměňují svoji představu do konkrétní varianty činnosti pro následné použití v procesu přípravy a provedení operace.“ [6, str. 1315] Cílevědomá a organizovaná činnost velitelů a štábů za účelem rozpracování záměru velitele do konkrétní varianty činnosti a zpracování veškerých podkladů pro přípravu a provedení budoucí operace (boje). [7, str. 174]

Předběžné nařízení (Warning Order - WngO) – „Předběžná zpráva o rozkazu nebo činnosti, která bude následovat.“ [7, str. 179]

Rozkaz (Order) – „Sdělení předávané písemně, ústně nebo s pomocí signálu, které přenáší úkoly od nadřízeného k podřízenému.“ [1, str. 310]

Rozkaz k zahájení přesunu (Order to move) – „Rozkaz (povel), který vydává velitel k zahájení přesunu.“ [1, str. 310]

Řízení (Control) Právní moc uplatňována velitelem nad částí činností podřízených nebo jiných součástí, které obvykle nespádají pod jeho velení. Zahrnuje odpovědnost za vykonávání rozkazů nebo nařízení. Celá pravomoc nebo její část může být přenesena nebo předána. [7, str. 181]

Situační mapa (Situation Map) – „Mapa zobrazující taktickou situaci nebo organizační zabezpečení v závislosti na čase.“ [1, str. 381]

Schéma cílů (Target Overlay) – „Oleáta pokud je položena na mapu, náčrt nebo jiný grafický dokument, která zobrazuje umístění a označení cílů. Oleáta může také obsahovat rozhraní mezi manévrujícími jednotkami, cíli a předním okrajem vlastní sestavy.“ [1, str. 408]

Stanovení úkolů (Tasking) – „Proces, kdy jsou upřesnění převedena do rozkazů a tyto rozkazy předány příslušným jednotkám. Rozkaz obvykle obsahuje dostatečně podrobné instrukce, které umožní jednotce úspěšně splnit stanovený úkol.“ [1, str. 409]

Systém velení a řízení (Command and Control Systém – C2S) – „Soustava prostředků, metod, postupů a v případě nutnosti také osob, která umožňuje velitelům a jejich štábům velet a řídit.“ [7, str. 188]

Vedení (Leadership) – „Ovlivňování lidí za účelem splnění bojového úkolu.“ [7, str. 193]

Velení (Command) – „Pravomoc stanovená příslušníku ozbrojených sil pro vydávání nařízení, součinnost a kontrolu vojenských sil.“ [7, str. 194]

Velení a řízení – (Command and Control) – „Funkční proces cílevědomého působení orgánů velení na podřízené velitelské stupně zaměřený na efektivní splnění stanovených úkolů.“ [7, str. 194]

2 PRINCIPY A STRUKTURA FORMULACE ÚKOLU

Základní formou doručení rozhodnutí (úkolu) nadřízeného velitele podřízeným velitelům v operaci (boji) je rozkaz (OPORD, WngO, FRAGO). Rozkaz umožňuje předání potřebných informací z rozhodnutí nadřízeného velitele, a tím vytváří podmínky pro hluboké pochopení záměru nadřízeného velitele, vlastního operačního (bojového) úkolu a také všech nezbytných skutečností pro plánování a organizaci operace (boje) vlastní jednotky (jednotek). [8, str. 02]

Struktura rozkazů, která je v armádách NATO stanovená dokumentem STANAG 2014, **musí být na jednotlivých úrovních velení a řízení v operaci (boji) stejná**, což umožňuje zabezpečení návaznosti jednotlivých bodů rozkazů. Není třeba se obávat šablonovitosti, protože šablona spočívá ve formě a ne v obsahu. Přesná forma jednotlivých rozkazů a způsob vypracování jednotlivých bodů předchází možným opomenutím při zpracování rozkazů, umožňuje jednotný výklad a jednotné pochopení v logicky stanovené posloupnosti. Interoperabilním způsobem vytvářené rozkazy umožňují jejich předávání formalizovanými (strukturovanými) dokumenty v různých formách (písemné, digitální, grafické). Jedná se

o tištěné nebo elektronické formuláře (šablony), do nichž se při plánování operace (boje) vyplní konkrétní obsah. Jejich použití výrazným způsobem zefektivňuje (usnadňuje a zkracuje) práci štábu v procesu velení a řízení.

Rozkazy a nařízení podřízené jednotce (podřízeným jednotkám) **musí být velitelem formulovány stručně, jasně a srozumitelně**. Nesmí být vágní (nejasné, neurčité), a nekonkrétní. Neměly by poskytovat možnosti k rozdílné interpretaci.

Tato studijní pomůcka se věnuje zejména **bodů 2 ÚKOL (MISSION)** výše uvedených dokumentům pro velení a řízení vojsk v operaci. Proto následující obsah studijní pomůcky bude věnován právě problematice formulace úkolu, ať již jako součásti písemného rozkazu, nebo jako ústně vydávaného úkolu.

Pro zajištění výše uvedeného je nezbytně nutné zachovat v rámci formulace jednotlivých úkolů a nařízení následující principy a strukturu jednotlivých formulací:

- Operační rozkaz (bojový rozkaz, předběžné nařízení, dílčí rozkaz) **musí obsahovat úkoly pro všechny podřízené jednotky a prvky** (stálé i nestále) **bojové sestavy**.

Tyto úkoly musí jednoznačně stanovit:

KDO – CO – KDE – KDY – JAK a ZA JAKÝM ÚČELEM se má úkol provést.

- I. **KDO** – rozkaz jednoznačně **určuje jednotku, skupinu, jednotlivce či prostředek**, jemuž je úkol přidělen a jehož velitel (v případě jednotky, skupiny nebo týmu) je za splnění úkolu odpovědný.
- II. **CO** - rozkaz jednoznačně **stanovuje samotný úkol**. Formulace tohoto bodu je klíčová zejména pro správné pochopení úkolu a jeho následné plnění. Nejasně zadaný úkol může vést k jeho nepochopení, k nejednoznačnosti a v konečném důsledku

i k nesplnění úkolu. **Při formulaci tohoto bodu je důležité používat správnou a jednotnou terminologii** (viz. kapitola 5), čímž se docílí právě formulace, kterou nelze pochopit jiným způsobem, než je míněna velitelem.

III. **KDE** - rozkaz **specifikuje prostorové vymezení plnění úkolu**. Pro tyto účely se doporučuje co největší míra názornosti. V operační praxi se běžně využívá schémat, mapových podkladů, satelitních snímků, plastických modelů (plastický stůl) a grafické zpracování. Právě **názornost je pro stanovení a definování tohoto bodu (KDE) klíčová**. Podněcuje představivost toho, jemuž je úkol vydáván a poskytuje souhrn informací, které jsou z hlediska plánovacího a rozhodovacího procesu podřízeného velitele klíčové.

IV. **KDY** - vymezuje a stanovuje **časový rámec plnění úkolu**. Stěžejní časová informace je zpravidla uvedena ve vlastní formulaci úkolu formou "NE POZDĚJI NEŽ" nebo obdobnou formulací. Další časové vymezení důležité zejména pro plánovací a rozhodovací proces velitele jsou uvedeny v bodě 3 rozkazu („Způsob plnění úkolu“) v bodě d.) – „Pokyny pro koordinaci činnosti“. Časový rámec plnění úkolu může být formulován tak, jak je čas běžně chápán, tzn. přesným časovým údajem nebo úsekem, ale také určitou činností vlastních jednotek, nebo stanoveným signálem. (např.: „První mechanizovaná rota blokovat nepřítele v prostoru XY za účelem zabezpečení volného pohybu druhé mechanizované roty ve směru kóta 333. Na signál ALICE se přemístit do prostoru XZ.“)

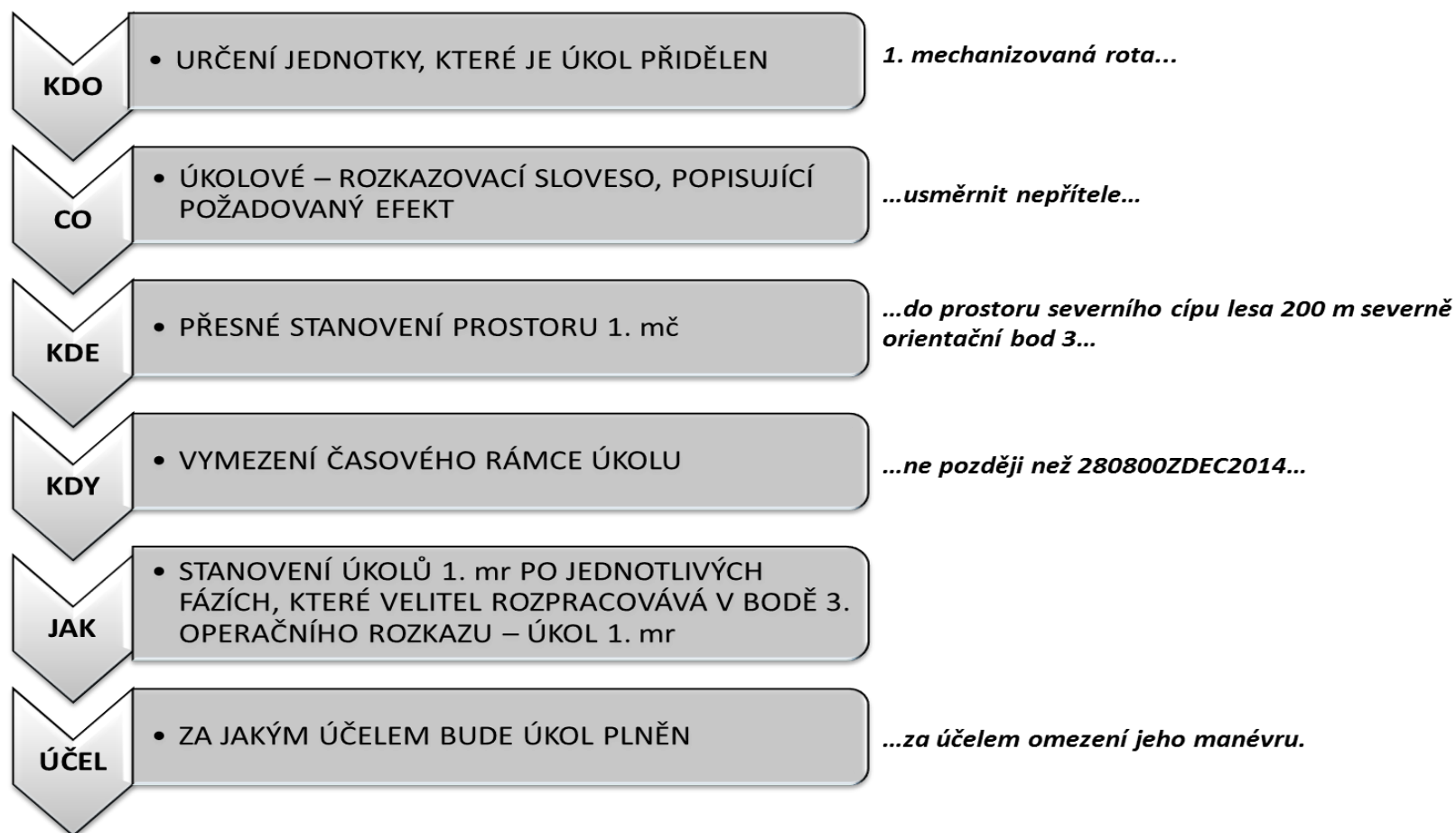
V. **JAK** - při formulování způsobu plnění úkolu musí velitel zvolit adekvátní míru podrobnosti. To znamená, že by **měla být zachována jistá míra odpovědnosti jednotlivých podřízených velitelů za plnění úkolu a měl by jim být poskytnut jistý prostor pro jejich plánovací a rozhodovací proces**. Podrobná formulace způsobu plnění úkolu je v rozkazech zpravidla uvedena v **bodu 3 ZPŮSOB PLNĚNÍ ÚKOLU (EXECUTION)**.

VI. Formulace úkolu musí poskytovat i širší náhled, tak aby úkolované jednotce (skupině, týmu) bylo zřejmé, že splnění jejího úkolu je součástí většího celku. Právě z tohoto důvodu se v jednotlivých formulacích uvádí, **za jakým účelem je úkol plněn**.

Samotná **formulace účelu úkolu** obsahuje dvě základní části:

- a) Samotný popis efektu činnosti podřízené jednotky, který je velitelem vyžadován v momentě vydávání úkolu. Vzhledem k tomu, že bojová činnost je velice dynamická, se zpravidla záměr nadřízeného velitele bude měnit ve vztahu ke skutečnému vývoji boje. Změna záměru velitele bude následována vydáním dílčího rozkazu, nebo ústním vydáním úkolu.
 - b) Způsob jakým má být požadovaný efekt docílen. Tato část formulace úkolu není nezbytná, ale může být velice důležitá zejména pro koordinaci činnosti napříč odpovědností několika podřízených velitelů.
- Popis účelu plněného úkolu musí úkolovanému veliteli poskytnout dostatečnou míru informovanosti.
 - Ve vlastní formulaci úkolu je účel zpravidla oddělen od samotné formulace úkolu slovním spojením: „Za účelem...“
 - Popis efektu činnosti a účelu by měla obsahovat jednoduché sloveso, které vyjadřuje měřitelný efekt na nepřítele, okolí nebo vlastní jednotky.
 - **Existuje značné množství sloves, jimiž lze vydávat úkoly podřízeným jednotkám.**
 - **Některá slovesa se vztahují k efektu činnosti jednotek, některá k samotné činnosti a některá k obojímu.**
 - **Velitel se může rozhodnout použít některá úkolová slovesa, která nejsou uvedena v této pomůcce, nicméně tato slovesa musejí mít jednoznačně definovaný význam tak, aby byly naprosto shodně pochopeny jak nadřízeným velitelem, tak veliteli podřízených jednotek.**

3 ZÁSADY FORMULACE ÚKOLU (varianta)

Obrázek 1 – Zásady formulace úkolu (příklad).

Zdroj: vlastní

4 FORMULACE ÚKOLŮ PRO SPECIFICKÉ ČINNOSTI

Některé druhy taktických činností (manévrů) vyžadují formulace úkolu, která nestanoví okamžitý efekt činnosti, eventuálně specifikaci konkrétního cíle činnosti. Jedná se zejména o takové činnosti, v rámci kterých nelze jednoznačně stanovit konkrétní úkol, a které vyžadují vysoký stupeň decentralizace velení a delegování pravomocí na úkolované velitele. Formulace zadávání těchto úkolů nejsou porušením definovaných principů, protože úkol je jednoznačně popsán v doktrinní dokumentaci pro dané typy činností. [4] Formulace úkolů v rámci těchto taktických činností se může zdát vágní a nepřesná, nicméně, tak jak již bylo uvedeno, tyto druhy činností se opírají o svou vlastní doktrinní dokumentaci, která jasně stanovuje cíl a způsob realizace.

Jedná se zejména o tyto typy činností: průzkum prostoru, průzkum komunikací, činnost krycích sil, postup k navázání dotyku s nepřítelem, útok pro narušení, evakuace (nebojová), klamání, navázání styku s vlastní jednotkou, vyjití z obklíčení, vystřídání, odpoutání se, odchod.

Jak je z uvedených činností patrné, samotné definování úkolu k uvedeným činnostem, za dodržení výše uvedených principů a struktury, by bylo značně problematické. Proto se můžeme setkat se formulacemi typu: „**První průzkumný tým v době od 20500NOV2014 do 230600NOV2014 získávat informace o nepříteli v prostoru 1. – 2. – 3. – 4. za účelem následné ofenzivní činnosti 4. PrÚU**“. V tomto případě velitel, který vydává úkol průzkumnému týmu, předpokládá znalost příslušné doktrinní dokumentace a schopnosti podřízeného velitele samostatně plnit úkol. Deleguje na velitele průzkumného týmu pravomoci související s plánovacím a rozhodovacím procesem a způsobem plnění úkolu. Vzhledem k požadovanému vzdělání a vycvičenosti velitele průzkumného týmu se předpokládá jeho hluboká znalost způsobu plnění úkolu, stejně tak jako schopnost selekce důležitých informací potřebných k dalšímu rozhodování.

5 VÝRAZY SOUVISEJÍCÍ S PLÁNOVACÍM A ROZHODOVACÍM PROCESEM

OFENZIVNÍ ČINNOSTI • útok (Attack) • přepad (Raid) • rozvíjení úspěchu (Exploitation) • klamný útok (Feint) • pronásledování (Pursuit) • průzkum bojem (Reconnaissance in Force) • demonstrace síly (Demonstration) • léčka (Ambush) • probití z obklíčení (Brekout of Encircled)	DEFENZIVNÍ ČINNOSTI • obrana (Defence) • boj na zdrženou (Delay)	
DRUHY ÚTOKU • útok s úplnou přípravou (Deliberate Attack) • útok se zkrácenou přípravou (Hasty Attack) • protiútok (Counter Attack) • předstihující útok (Spoiling Attack)	DRUHY OBRANY • manévrová (mobilní) obrana (Defence in Place) • poziciční obrana (obrana prostoru) (Mobile Defence)	
TAKTICKÉ ÚLOHY		
NEPŘÍTEL (Enemy) • nastražit (Ambush) • útok palbou (Attack by Fire) • zatarasit (Block) • přemostit (Bypass) • prolomit (Breach) • usměrnit (Canalize) • ovládnout (Contain) • ukázat (Demonstrate)	VLASTNÍ JEDNOTKY (Friendly) • prolomit (Breach) • uvolnit (Disengage) • přemístit (Displace) • prosáknout (Exfiltrate)	TERÉN (Terrain) • vyčistit (Clear) • kontrolovat (Control) • zmocnit se (Occupy) • prozkoumat (Reconnoiter) • udržet (Retain) • zabezpečit (Secure) • dobýt (Size)

• zničit (Destroy) • rozvrátit (Disrupt) • využít (Exploit) • klamat (Feint) • udržet, soustředit (Fix) • zakázat (Interdict) • neutralizovat (Neutralize) • proniknout (Penetrate) • prozkoumat (Reconnoiter) • palebně podpořit (Support by Fire)		
ÚČEL		
• odvrátit (Divert) • umožnit (Enable) • oklamat (Deceive) • zabránit (Deny) • zemezit (Prevent)	• otevřít (Open) • obchvátit (Envelop) • překvapit (Surprise) • zapříčinit (Cause) • ochránit (Protect)	• dovolit (Allow) • vytvořit (Create) • vplynout (Influence) • podporovat (Support)

Tabulka 1. – Výrazy související s procesem plánování operace (boje)

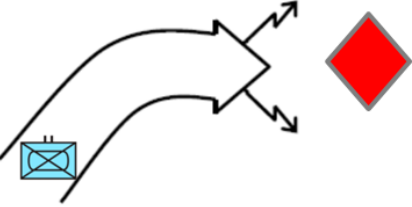
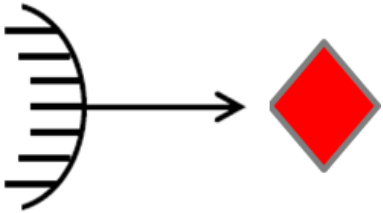
Zdroj: vlastní

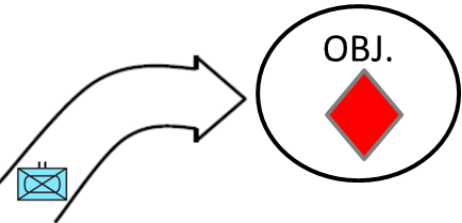
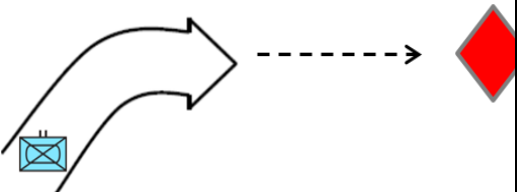
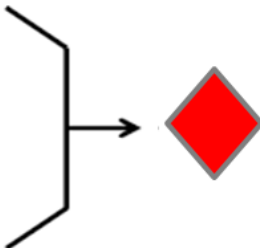
6 ÚKOLOVÁ SLOVESA A JEJICH GRAFICKÉ VYJÁDŘENÍ

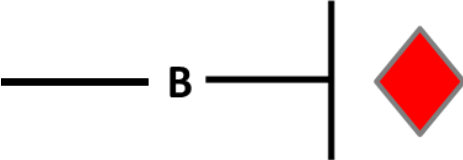
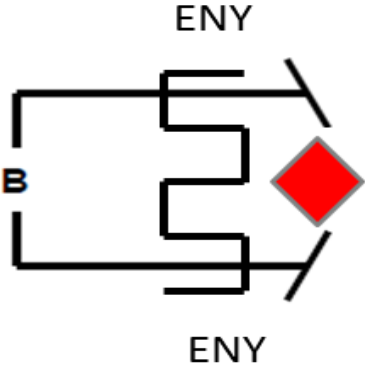
Všechny dokumenty týkající se přípravy (plánování) a vedení (řízení) operační (bojové) činnosti, jakož i přesunů a rozmístění vojsk mimo boj se nazývají **dokumenty pro velení a řízení vojsk**. **Zpracování těchto dokumentů** je nedílnou součástí **plánování operace (boje)**, při kterém velitelé a štáby promyšleně připravují příští boj a veškerou další činnost s ním spojenou. **Vedení bojových dokumentů** je zároveň součástí řízení operace (boje) v jeho průběhu.

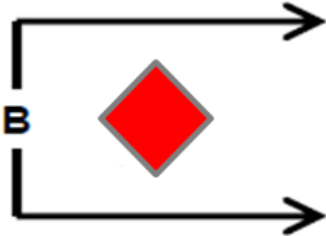
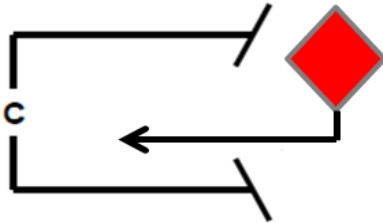
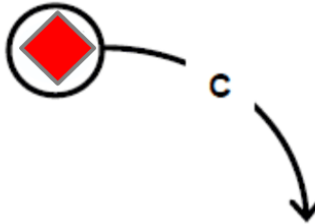
Forma a obsah (struktura, stanovení stupně utajení, stanovení dnů, hodin, popis terénních tvarů, prostorů a stanovení rozhraní) **zpracování textových dokumentů pro velení a řízení vojsk** (včetně jejich příloh) **se řídí standardizační dohodou NATO STANAG 2014 a zpracovanými standardními operačními postupy (SOP) daného taktického stupně** (jednotky, útvaru a svazku) **pro konkrétní operaci**. **Ke grafickému vyjádření úkolu** (mapy, oleáty, náčrtky, schémata) **se používají zásady zpracování v souladu se STANAG 2019** (situační značky – symboly).

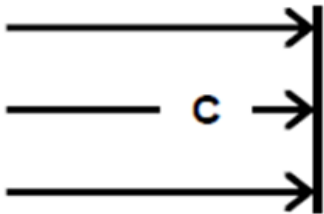
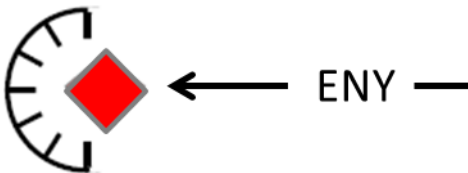
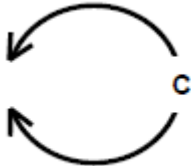
Velitel stanovuje úkoly podřízené jednotce (úkolovému uskupení) osobně, nebo prostřednictvím svého zástupce. Vydávané úkoly musí být formulovány stručně, srozumitelně, jejich obsah nesmí připouštět různý výklad. **Do dokumentů pro velení a řízení se udávají pouze ty údaje, které jsou pro podřízené nutné k přípravě boje**. V průběhu operace (boje) se úkoly podřízeným ukládají **dílčím rozkazem (FRAGO)**.

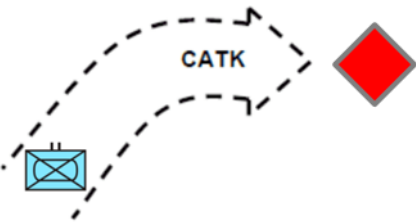
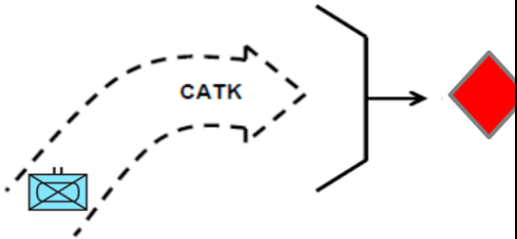
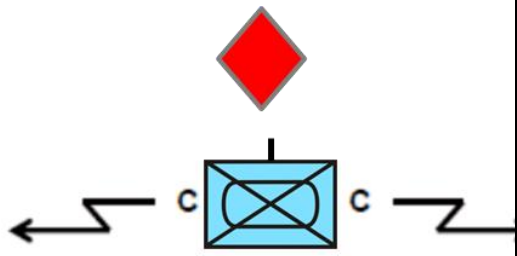
P.Č.	TAKTICKÝ ÚKOL (výraz v anglickém jazyce)	ÚKOLOVÉ SLOVESO	PŘÍKLAD GRAFICKÉHO VYJÁDŘENÍ TAKTICKÉ ÚLOHY	OBJASNĚNÍ TAKTICKÉ ÚLOHY A MOŽNÝ ZPŮSOB POUŽITÍ ÚKOLOVÉHO SLOVESA
1.	POSTUP K NAVÁZÁNÍ DOTYKU (ADVANCE TO CONTACT)	„Postupovat k navázání dotyku“		Ofenzivní činnost spadající do specifických činností, zaměřená na obnovení, nebo navázání kontaktu s nepřítelem. Plně zde platí zásady uvedené v kapitole 4. <i>Pro vydání úkolu k postupu k navázání dotyku s nepřítelem není možné jednoznačně formulovat úkol. V tomto případě lze úkol formulovat úkolovým slovesem: „Rozvíjet úspěch na směru, rozvíjet úspěch do hloubky.“</i>
2.	LÉČKA (AMBUSH, TRAP)	„Přepadnout“		Ofenzivní činnost spočívající ve skrytém rozmístění jednotky na pravděpodobném směru postupu pohybujícího (nebo dočasně stojícího) nepřítele a v jeho překvapivém napadení a zničení. <i>Při vydávání úkolu k léčce lze použít i jiná úkolová slovesa používaná pro ofenzivní činnosti (k lepšímu vyjádření požadovaného efektu). Používají se např.: „Zajmout, zničit, zničit palbou, ukořistit, atd.“</i>
3.	ZATČENÍ, ZATÝKÁNÍ (ARREST)	„Zatknout“		Zatčení a držení osoby na základě zákonných prostředků. V případě, že se použije rámec, znázorňuje příslušnost zatknuté osoby (v uvedeném případě nepřítel). <i>Při vydávání úkolu lze použít především sloveso: „Zatknout.“ Způsob realizace tohoto úkolu je ponechán v kompetenci podřízeného velitele.</i>

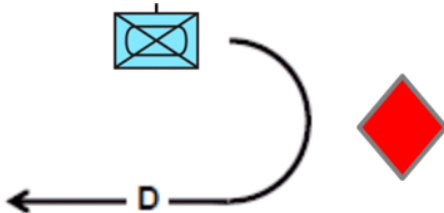
4.	ÚTOK (ATTACK) (ASSAULT)	„Útočit na cíl (objekt)“		Ofenzivní činnost, která má rozhodující význam pro dosažení vítězství. V případě úkolového slovesa „útočit“ se jedná o velice obecné úkolové sloveso. Zpravidla se používají úkolová slovesa, která lépe charakterizují požadovaný efekt: „Útočit“, útočit na směr..., obsadit..., „zničit...“, ovládnout..., zmocnit se..., dobýt..., upevnit..., rozvíjet úspěch..., probít se..., „dále pokračovat v útoku na směr...“, atd.“
		„Útočit na směr“		
5.	ÚTOK PALBOU (ATTACK BY FIRE)	„Útočit palbou, palbou ničit, palbou zničit“		Ofenzivní činnost vedená s cílem napadnout nepřítele vedením přímé palby a nepřímé palby. Palba použita ke zničení nepřítele, pokud bojový úkol nenařizuje obsazení objektu útoku. Obvykle je dáván podpůrným jednotkám během útoku. Forma protiútku pro zálohy během obranných operací. V tomto případě nelze použít úkolová slovesa pro ofenzivní činnosti mající charakter přímého působení vlastních jednotek na nepřítele (dobýt, získat, obsadit, zničit atd.). Zpravidla se používají úkolová slovesa: „Palbou zničit..., palbou ničit..., útočit palbou... apod.“

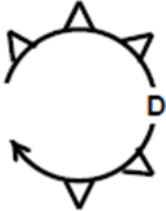
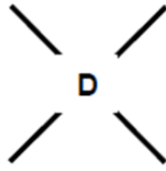
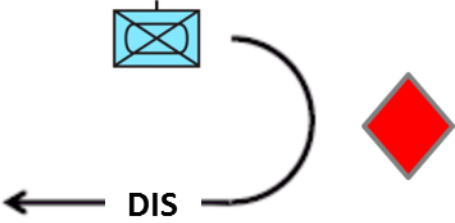
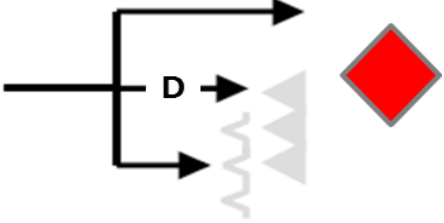
6.	BLOKOVÁNÍ, ZATARASITÍ (BLOCK)	<i>„Blokovat, zabránit, zamezit, znemožnit, zatarasit, zahradit“</i>		Taktický defenzivní manévr, jehož cílem je zdržovat nepřítele v prostoru, kde předtím zasadil nedostatečné síly, přičemž vlastní síly nejsou schopny dokončit jeho zničení. Taktická činnost vyžaduje, aby jednotka zabránila nepříteli v přístupu do stanoveného prostoru, nebo aby zamezila jeho postupu v daném směru. Jednotky s tímto úkolem musí udržet prostor (terén) a převzít iniciativu. <i>Ve vlastní formulaci úkolu je kladen důraz na přesnou specifikaci prostoru, do kterého blokovací jednotky nemohou nepřítele vpustit. Samotné blokovací síly se mohou pohybovat v jakémkoliv prostoru pouze ne v prostoru, který má být blokován (pokud není stanoveno jinak). Dalším důležitým aspektem formulace plnění tohoto úkolu je jeho časový rámec – „kdy“. Zpravidla se používají úkolová slovesa: „Zablokovat..., udržet..., zahradit..., atd.“</i>
7.	PROLOMENÍ (BREACH)	<i>„Prolomit, proniknout“</i>		Taktický ofenzivní manévr, jehož cílem je prorazit, nebo zabezpečit průchod přes obranu nepřítele, nebo přes překážku (zátaras). Při plnění tohoto taktického úkolu se předpokládá použití všech dostupných prostředků k prolomení, nebo zajištění průchodu obranou nepřítele. <i>Zpravidla se používá úkolové sloveso, nařizující provedení činnosti vedoucí k prolomení a vybudování bezpečného průchodu skrz nepřátelskou obranu, překážku nebo opevnění: Zpravidla se používají úkolová slovesa: „Prolomit nepřítele v prostoru..., proniknout na směru...“.</i>

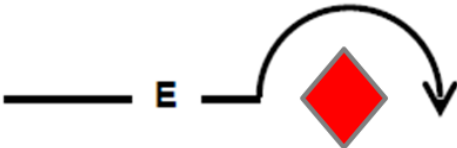
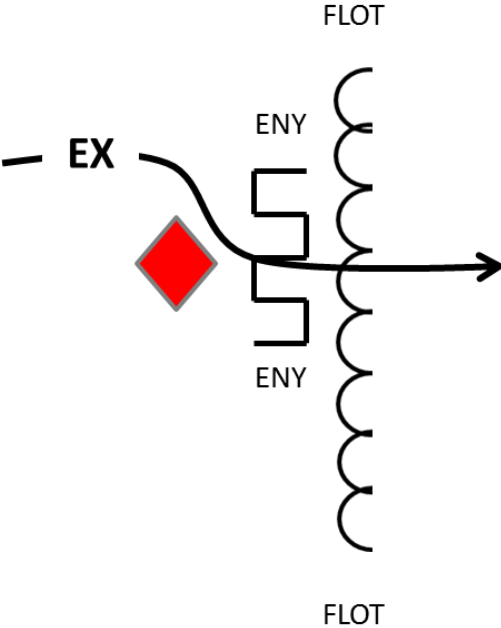
8.	OBEJITÍ (BYPASS)	<i>„Obejít“</i>		Taktický úkol, jehož cílem je obejít nepřátelské síly (překážky, postavení,...) za zachování tempa postupu (útoku) s cílem využití momentu překvapení. Jde o manévr, při kterém útočící jednotky obcházejí nebo překonávají hlavní obranná postavení nepřítele s cílem obsadit důležité prostory hluboko v jeho týlu a tím ho donutit opustit svoje postavení nebo změnit směr hlavního úsilí a reagovat na vzniklé ohrožení Po formulaci tohoto úkolu se používá úkolové sloveso, definující činnost vedoucí k obejití: „Obejít...“ Zároveň po vydání uvedeného úkolu lze očekávat vydání úkolu k následné činnosti realizované po obejití: „Zničit..., obsadit..., zabezpečit..., atd.“
9.	USMĚRNĚNÍ (CANALIZE)	<i>„Usměrnit, nasměrovat“</i>		Činnost vlastních jednotek, vedoucí k usměrnění jednotek nepřítele do úzkého, eventuálně pro nás výhodného prostoru využitím manévru, překážek, palbou nebo leteckým bombardováním. Při formulaci úkolu je důležité přesně definovat prostor, do kterého má být nepřítel usměrněn pomocí úkolového slovesa: „Usměrnit...“ Stejně tak je důležitý časový rámec plnění úkolu („kdy“).
10.	ZAJMUTÍ, ZÍSKÁNÍ, UKOŘISTĚNÍ (CAPTURE)	<i>„Zajmout, získat, ukořistit“</i>		Činnost, vedoucí k získání zajatců, materiálu, zbraní, map, dokumentů, nebo informací o nepříteli. Úkolová slovesa se používají i v případě situačních značek a úkolových sloves obecnějšího charakteru: „Útočit na cíl – objekt..., útočit na směr...“ Při formulaci úkolu se používají zpravidla úkolová slovesa: „Zajmout..., získat..., ukořistit...“

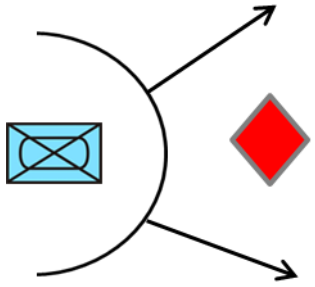
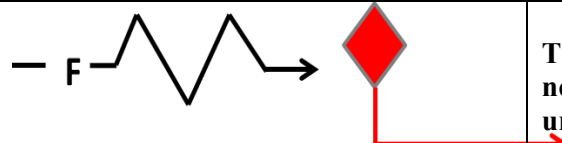
11.	UVOLNĚNÍ, VYČIŠTĚNÍ, ODSTRANĚNÍ (CLEAR)	„Uvolnit, vyčistit, odstranit, odsunout“		Činnost, vedoucí k vyčištění (odstranění) nepřítele ve stanoveném prostoru a eliminovat organizovaný prostor. Cílený efekt je prostor bez organizovaného odporu. <i>Samotnými úkolovými slovesy je chápán požadovaný efekt, mající za cíl odstranit nepřátelské jednotky v prostoru. Úkolové sloveso se zpravidla používá: „Odstranit nepřítele v prostoru...“</i>
12.	POUTÁNÍ, ZADRŽENÍ, (CONTAIN)	„Poutat, zadržet, uzavřít“		Cílem této činnosti je omezit nepřítele v jeho volnosti pohybu a v provádění volného manévru odstraněním všech jeho sil z určeného prostoru, nebo z určitého postavení. Tato činnost je méně specifická než udržet nebo izolovat. <i>Kýžený efekt může být v rámci formulace tohoto úkolu lépe specifikován určením prostoru nebo času. Dává podřízenému veliteli větší pole působnosti ve vztahu ke způsobu („jak“) plnění úkolu. Formulace úkolu může být např.: „Poutat nepřítele v prostoru..., poutat nepřítele na směru...“</i>
13.	KONTROLA, OVLÁDNUTÍ (CONTROL)	„Ovládnout prostor, zabezpečit kontrolu prostoru“		Jedná se o činnost definující cíloví efekt ve fyzickém ovládnutí určitého jasně definovaného prostoru s cílem zabránit nepříteli v jeho využití. Přítomnost nepřítele v tomto prostoru může a nemusí být, od čehož se bude odvíjet způsob realizace této činnosti. <i>Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Ovládnout prostor ...“ Takto formulovaný úkol umožňuje veliteli manévrové jednotky použít široké spektrum ofenzivních manévrů (činností) v závislosti na situaci a jeho velitelském rozhodnutí.</i>

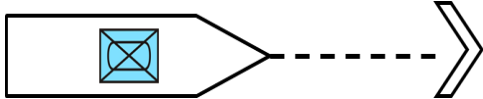
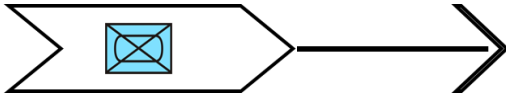
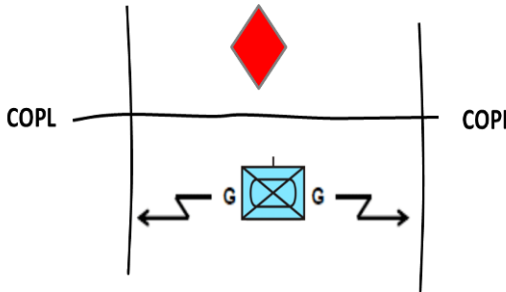
14.	PROTIÚTOK (COUNTER – ATTACK)	<i>„Vést protiútok, ovládnout, zničit“</i>		Útok části nebo všech obranných sil proti útočícím silám nepřítele, a to s takovými specifickými cíli, jako je znovudobytí ztraceného území nebo odříznutí či zničení postupujících jednotek nepřítele.
15.	PROTIÚTOK PALBOU (COUNTER – ATTACK BY FIRE)	<i>„Vést protiútok palbou, zničit“</i>		Velice obecné úkolové sloveso, které umožňuje rozdílnou interpretaci. V tomto případě se v praxi spíše používají úkolová slovesa jednoznačně definující cílový efekt. (obsadit, zničit, zablokovat atd.) Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Palbou zničit ...“, „palbou umlčet...“
16.	KRYTÍ, PŘIKRYTÍ (COVER)	<i>„Zabezpečit přikrytím, přikrýt, střežit“</i>		Činnost pozemních jednotek, prováděná s cílem chránit vlastní vojska pomocí útoku, obrany nebo hrozby útokem či obranou nebo oběma způsoby. Krytí provádějí síly působící odděleně od hlavních sil, s cílem zastavit, vázat, zdržet, dezorganizovat a oklamat nepřítele dříve, než může zaútočit na chráněné jednotky. Jedná se o velice obecná úkolová slovesa spadající do kategorie specifických činností. Formulace úkolu pro tyto jednotky je zpravidla obecného charakteru. Např.: „Přikrýt..., krýt..., zabezpečit..., zpomalit..., oslabit...a tím vytvořit podmínky k..., apod.“

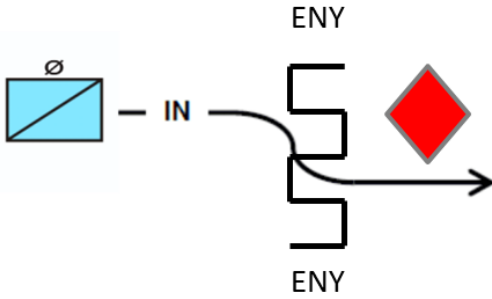
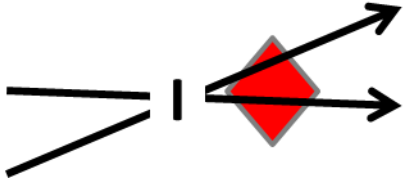
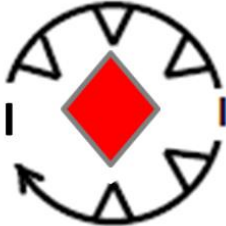
17.	KLAMÁNÍ (CONDUCT DECEPTION)	„Klamat“		Opatření přijatá s cílem oklamat nepřítele zmanipulováním, zkreslením nebo pozměněním reality a donutit jej reagovat způsobem, který poškozuje jeho zájmy <i>Činnost spadající do specifických činností, kde formulace úkolu může být obecnějšího charakteru. (Viz kapitola 4.)</i>
18.	ZDRŽOVÁNÍ, ZPOMALOVÁNÍ (DELAY)	„Zdržet, zpomalit“		Zabránit nepříteli v dosažení konkrétního prostoru, a to buď po určitou dobu, nebo do určitého času či události. Tato činnost definuje požadovaný efekt udržet nepřítele po přesně stanovenou dobu v určitém prostoru. <i>Velice důležitou roli při formulaci tohoto úkolu hraje časový údaj, který může být ve formě přesně vymezeného času, nebo jasně stanovenou činností vlastních vojsk. Formulace úkolu může např. znít: „Zdržet do doby ...“</i>
19.	DEMONSTROVÁNÍ (DEMONSTRATE)	„Demonstrovat sílu, demonstrovat přítomnost“		Demonstrace síly slouží k odvedení pozornosti nepřítele bez vyhledávání boje (navázání přímého kontaktu). Síly provádějící demonstrační činnost užívají palbu, manévr silami, zadýmování a klamání s využitím prostředků EB a spojovací techniky. <i>Tato činnost je realizována bez postupu k navázání kontaktu s nepřítelem, nicméně může být využito i nepřímé palby. V samotné formulaci úkolu se zpravidla nespecifikuje způsob jeho plnění, nicméně v další části písemných rozkazů je toto žádoucí z hlediska koordinace činnosti s ostatními jednotkami. Formulace úkolu může např. znít: „Demonstrovat sílu – přítomnost v prostoru ...“</i>

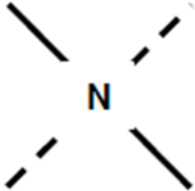
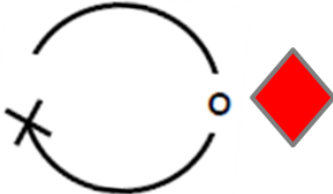
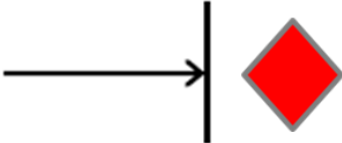
20.	ZABRÁNĚNÍ VYKONAT ČINNOST (DENY)	<i>„Zabránit, zabránit využití“</i>		Činnost vedoucí k zabránění nepříteli ve využití předem stanovené entity. (prostor, most, komunikace atd.). <i>Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Zabránit nepříteli v ...“</i>
21.	ZNIČENÍ (DESTROY)	<i>„Zničit“</i>		Způsobení takových ztrát sil nepřítele, v důsledku kterých se stane trvale nebojeschopným. <i>Velice hojně používané úkolové sloveso vedoucí k cílovému efektu zničení nepřítele, ale i zničení předem specifikované entity za účelem znemožnění jejího využití nepřítelem. (most, komunikace atd.). Úkol je možno vyjádřit zpravidla formulací: „Zničit nepřítele v prostoru..., zničit nepřítele na směru...“</i>
22.	STAŽENÍ (DISENGAGE)	<i>„Stáhnout se, ustoupit“</i>		Činnost vedoucí k přerušení kontaktu s nepřítelem. <i>Způsob realizace tohoto úkolu je předem jednoznačně dán a předpokládá se, že velitel úkolované jednotky jej zná. Důležitý aspekt vydání tohoto úkolu je jasné stanovení prostorovým a časovým rámcem plnění tohoto úkolu. Úkol je možno vyjádřit formulací: „Stáhnout se z prostoru...“</i>
23.	NARUŠENÍ, ROZVRÁCENÍ DISRUPT	<i>„Narušit, rozvrátit“</i>		Taktický úkol, který zahrnuje manévr, vedení paleb a využití překážek k narušení sestavy nepřítele a jeho tempa útoku s cílem donutit jej předčasně zasadit jeho záložní síly. <i>Formulace tohoto úkolu dává veliteli podřízených jednotek poměrně široké možnosti způsobu splnění úkolu. Úkol může být specifikován, či konkretizován větší podrobností požadovaného efektu. Úkol je možno vyjádřit formulací: „Narušit sestavu nepřítele v prostoru...“</i>

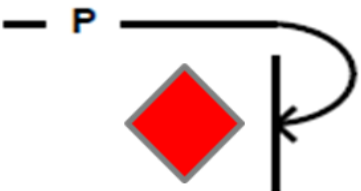
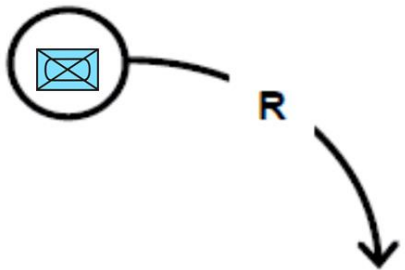
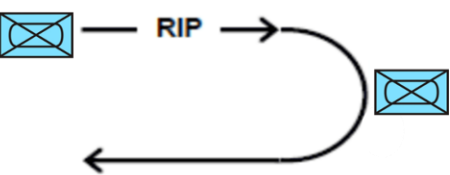
24.	PROVEDENÍ OBCHVATU (ENVELOP)	<i>„Provést obchvat, proniknout“</i>		Obejití nepřítele nebo proniknutí přes jeho obranu s cílem splnit konkrétní úkol v jeho týlu. <i>Obecné úkolové sloveso vedoucí k realizaci činnosti obejití defenzivních postavení nepřítele s cílem zajistit objekty (zpravidla ofenzivní činnosti) v hloubce sestavy nepřítele. Zpravidla se používá v kombinaci s úkolovými slovesy ofenzivní činnosti s požadovaným efektem obsadit, zničit atd. Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Provést obchvat na směru...s úkolem zničit nepřítele v prostoru..., obchvatem zničit nepřítele v prostoru...“</i>
25.	PROSÁKNUTÍ, SKRYTÉ STAŽENÍ, NÁVRAT DO VLASTNÍ SESTAVY (EXFILTRATE)	<i>„Prosáknout, stáhnout, ustoupit“</i>		Činnost s efektem skrytého prosáknutí (stažení sil a vlastních prostředků) skrz, nebo okolo jednotky nepřítele do vlastní sestavy. <i>Vlastní úkolové sloveso je obecného charakteru umožňující široké spektrum taktických manévru s úkolem realizovat vlastní „zpětné prosáknutí“ = opak „infiltrace“.</i> <i>Při formulaci tohoto úkolu se deleguje pravomoc rozhodování o způsobu realizace na úkolovaného velitele. Vhodné je definovat prostorový a časový rámec plnění úkolu, zejména za účelem navázání styku s vlastní jednotkou, která by následovala.</i>

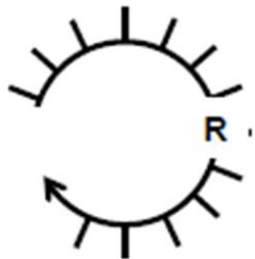
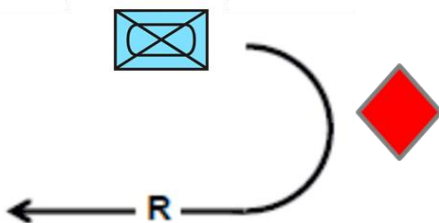
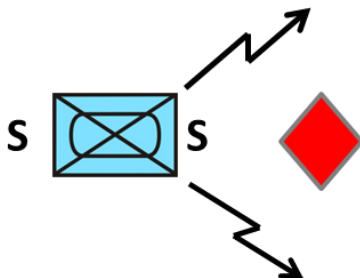
26.	ROZVÍJENÍ ÚSPĚCHU (CONDUCT EXPLOITATION)	„Rozvíjet úspěch“		Útočná operace, která zpravidla následuje po úspěšném útoku a jejímž cílem je dezorganizace nepřítele v hloubce. <i>Rozvíjení úspěchu je jedna z činností, která je definována velice obecným úkolovým slovesem. Samotná činnost je zpravidla realizována na základě reálné situace v průběhu ofenzivní činnosti a vyžaduje vysokou míru decentralizace velení. Úkolovaný podřízený velitel bojové jednotky musí být schopen reagovat nezávisle, vedený pouze záměrem svého nadřízeného velitele a svým úsudkem, založeným na schopnosti posoudit možnosti své jednotky v konkrétní situaci. Úkol je možno vyjádřit formulací: “Rozvíjet úspěch na směru..., rozvíjet úspěch do hloubky sestavy nepřítele na směru..., pokračovat v útoku na směru...”</i>
27.	UDRŽENÍ (FIX)	„Udržet, udržet na místě“		Taktický úkol k zabránění pohybu nebo přesunu sil nepřítele z určitého místa do jiného prostoru na určitou dobu poutáním nebo obklíčením jeho sil. <i>Prekventovaně používaný manévr vedoucí k cílovému efektu aktivně zaměstnat nepřítele ve stanoveném prostoru s cílem zabránit mu v manévru pohybem v přesně stanoveném prostoru a čase. Při vlastní formulaci úkolu k tomuto manévru je velmi důležitá specifikace požadovaného prostoru a času, ve kterém má být nepřítel udržen. Úkol je možno vyjádřit formulací: “Udržet nepřítele v prostoru... do doby...”</i>

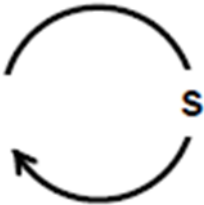
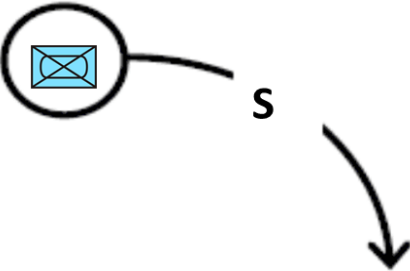
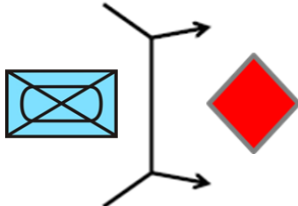
28.	NÁSLEDOVÁNÍ A PŘEVZETÍ (FOLLOW AND ASSUME)	„Následovat a převzít“		Manévr, při kterém zasazené síly provádějící útok, jsou připraveny pokračovat v plnění úkolu těchto sil poté, co jsou útočící síly zastaveny, oslabeny nebo jinak neschopny pokračovat v plnění úkolu. Tyto síly nejsou zálohou, ale jsou zasazený k plnění specifických úkolů. <i>Jednotky, které obdrží úkol „následovat a převzít“ nepůsobí jako zálohy, ale zpravidla jim je udělen specifický úkol s cílem podpořit, eventuálně plně převzít úkol následované jednotky (zpravidla při realizaci ofenzivní činnosti v případě kdy následovaná jednotka je zastavena či blokována). Zasazení těchto jednotek je již předem plánováno. Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Následovat a převzít, následovat a podporovat ...“</i>
29.	NÁSLEDOVÁNÍ A PODPOROVÁNÍ (FOLLOW AND SUPPORT)	„Následovat a podporovat“		Cílem střežení je zabezpečit vlastní vojska a důležité objekty ve vlastní sestavě před průzkumem nepřítele, diverzní činností a nenadálým napadením. Úkolem strážních sil je vedení boje s jednotkami nepřítele, které pronikly do střeženého prostoru, a získání času pro zásah hlavních sil v případě, kdy jsou síly nepřítele v převaze. <i>Jedná se o velice obecné úkolové sloveso spadající do kategorie specifických činností (např. krycích sil). Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Střežením zabezpečit..., střežit na směru..., střežit v prostoru..., přikrýt prostor...“</i>
30.	STŘEŽENÍ (GUARD)	„Střežit, krýt, chránit“		

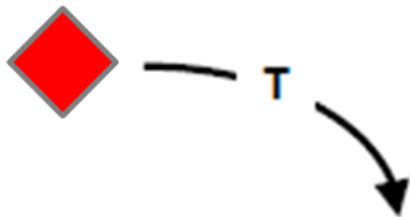
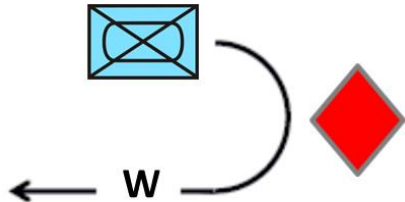
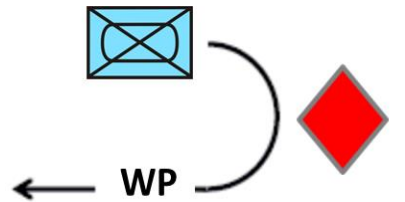
31.	PROSAKOVÁNÍ (INFILTRATE)	„Prosáknout, proniknout“		Skrytý přesun směrem na území nebo přes území ovládané nepřítelem (k nepříтели). Viz "prosakování, Exfiltrate" s tím rozdílem, že v tomto případě jde o prosakování vlastních jednotek do sestavy nepřítele. V případě plnění tohoto úkolu je nutné prostorové a časové vymezení, zejména za účelem koordinace paleb Úkol je možno vyjádřit formulací: „V čase ...prosáknout na směru..., v čase ...proniknout přes sestavu nepřítele na směru...a zaujmout prostor...““
32.	ZDRŽOVÁNÍ (INTERDICT)	„Zdržovat“		Jedná se o obecné zadání úkolu, kdy veliteli jednotky, která plní tento úkol je dána možnost samostatně rozhodovat o způsobu plnění úkolu (pokud dále není stanoveno jinak). Úkol je možno vyjádřit formulací: „Zdržovat v době od ...do...“ Formulací tohoto úkolu delegujeme na podřízeného velitele pravomoc rozhodovat se o způsobu plnění úkolu. Žádoucí je při formulaci tohoto úkolu zejména časový rámec.
33.	IZOLOVÁNÍ (ISOLATE)	„Izolovat, blokovat, oddělit“		Taktický úkol daný jednotce k zablokování nepřítele, v zabránění mu ve volném pohybu a kontaktu s ostatními silami nepřítele. Nepříteli se nesmí umožnit stabilizovat situaci v jeho současné pozici. Jedná se obecnou formulaci úkolu majícího efekt izolovat nepřítele od zásobování a kontaktu s vlastními silami. Formulací tohoto úkolu je na podřízeného velitele delegovaná pravomoc rozhodovat se o způsobu plnění úkolu. Žádoucí je při formulaci tohoto úkolu časový a prostorový rámec. Úkol je možno vyjádřit formulací: „Izolovat nepřítele v době od...do... na směru..., blokovat nepřítele v době od...do... v prostoru...“

34.	NEUTRALIZOVÁNÍ, UMLČENÍ (NEUTRALIZE)	„Umlčet“		Taktický úkol, jehož cílem je způsobit nepříteli takové ztráty, které jej dočasně zbaví bojeschopnosti, omezí nebo ztíží jeho manévr a naruší velení. <i>Ve formulaci tohoto úkolu musí být jednoznačně stanoveno, co má být neutralizováno, resp. umlčeno. Není nezbytně nutné stanovovat způsob neutralizace, ale přesná definice objektu neutralizace je nezbytná z důvodu jasného pochopení úkolu (nelze použít formulace typu "neutralizovat připravující se jednotky nepřítele"). Úkol je možno vyjádřit formulací: "Umlčet nepřítele v prostoru...".</i>
35.	OBSAZENÍ (OCCUPY)	„Obsadit“		Taktický úkol, při kterém se síly přesunují k objektu útoku nebo klíčovému prostoru bez odporu nepřítele a kontrolují celý prostor. <i>Při formulaci tohoto úkolu velitel nepředpokládá přímý střet s nepřítelem, na rozdíl od úkolu „ovládnout“. Úkol je možno vyjádřit formulací, např.: "Obsadit prostor...s cílem..., ovládnout prostor ...s cílem"</i>
36.	PRONIKNUTÍ (PENETRATE)	„Proniknout“		V pozemních operacích prolomení obrany nepřítele rozvrácením jeho obranného systému. <i>Obecnější úkol dávající veliteli úkolované jednotky možnost použít široké spektrum taktických manévru s cílem proniknout nepřátelskou obranou a narušit systém obrany. Je žádoucí ve formulaci úkolu specifikovat prostorový a časový rámec. Lze lépe specifikovat požadovaný efekt použitím jiných úkolových sloves, nebo jejich kombinací.</i> <i>Úkol je možno vyjádřit formulací: "Proniknout na směru..."</i>

37.	PRONÁSLEDOVÁNÍ (PURSUE)	<i>„Pronásledovat“</i>		Pokračování útočné operace s cílem dosáhnout nebo odříznout odcházející síly nepřítele a jejich konečné zničení <i>Při formulaci tohoto úkolu může velitel specifikovat jak a kde má jednotka splnit úkol související se samotným zničením nepřátelské jednotky, zejména použitím úkolových sloves některých ofenzivních činností. Úkol je možno vyjádřit formulací: “Pronásledovat nepřítele na směru..., souběžně pronásledovat nepřítele na směru...”</i>
38.	ZNOVUZÍSKÁNÍ, VYPROŠTĚNÍ, OSVOBOZENÍ (RECOVER)	<i>„Znovu získat, získat zpět, osvobodit“</i>		Odsunout vlastní síly nebo materiál z místa, které není pod kontrolou vlastních sil, a to s použitím nebo bez použití síly. Objektem tohoto úkolu jsou vlastní jednotky, materiál či území, které není pod kontrolou vlastních jednotek. <i>Úkol je možno vyjádřit formulací např.: “Osvobodit ..., znovu získat zpět...”</i>
39.	VYSTŘÍDÁNÍ NA MÍSTĚ (RELIEF IN PLACE)	<i>„Vystřídat na místě“</i>		Činnost, při které je na rozkaz nadřízeného část jednotky nahrazena jinou jednotkou. Odpovědnost střídaných jednotek, která se týká bojového úkolu a přiděleného prostoru, přechází na střídající jednotku. <i>Formulace tohoto úkolu předpokládá hlubší znalost podřízených velitelů o způsobu realizace tohoto úkolu. Tento úkol úzce souvisí s dalšími činnostmi, zejména pak s činností navázání styku s vlastní jednotkou a s tím souvisejícím jasným časovým a prostorovým vymezením plnění úkolu. Úkol je možno formulovat např.: „Vystřídat v době od...do... v prostoru..., vystřídat na místě v prostoru...”</i>

40.	UDRŽENÍ (RETAIN)	„Udržet“		Taktický úkol zaujmout a udržet terénní tvar (prostor) tak, aby nebyl obsazen a následně využíván nepřítelem. <i>Při formulaci tohoto úkolu velitel sleduje cílový efekt zajištění přesně definované prostoru a zabezpečení, že daný prostor není a nebude po stanovenou dobu pod kontrolou nepřítele. Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Udržet prostor...“</i>
41.	ODCHOD, STAŽENÍ (RETIREMENT)	„Stáhnout se, odejít“		Druh ústupové operace, při které se jednotky mimo dotyk přesunují směrem od nepřítele a nepředpokládají s ním významný kontakt. <i>Úkol je možno vyjádřit formulací: „Stáhnout se z prostoru...“, „stáhnout se na směru...“, odejít z prostoru...“</i>
42.	SLEDOVÁNÍ, POZOROVÁNÍ (SCREEN)	„Clonit, pozorovat, chránit“		Specifická činnost, jejímž hlavním obsahem je sledování, identifikování a hlášení zpráv silami a prostředky, které vedou boj pouze v sebeobraně. <i>Jedná se o velice obecná úkolová slovesa spadající do kategorie specifických činností, zpravidla krycích sil. Formulace úkolu pro tyto jednotky je zpravidla obecného charakteru. Úkol je možno vyjádřit formulací: „Pozorováním zabezpečit prostor..., provést clonění na směru..., pozorovat prostor...“</i>

43.	ZAJIŠTĚNÍ, ZABEZPEČENÍ (SECURE)	<i>„Zajistit, zamezit získání prostoru, udržet“</i>		Z taktického hlediska získat postavení v terénu nebo v jeho důležité části a provést taková opatření, která pokud možno zabrání jeho zničení nebo ztrátě v důsledku činnosti nepřítele. (Viz. ovládnout, obsadit.) Úkol je možno vyjádřit formulací: „Získat a zajistit prostor..., obsadit a udržet prostor...“
44.	OVLÁDNUTÍ (SEIZE)	<i>„Ovládnout, vyčistit a ovládnout“</i>		Viz. ovládnout (bod. .13).
45.	PODPORA PALBOU (SUPPORT BY FIRE)	<i>„Podporovat palbou“</i>		Jedná se o manévr palbou podporující přímou palbou manévrové jednotky. Při vydávání tohoto úkolu je nutné klást důraz na součinnost a časovou či situační souslednost s manévrovou jednotkou. Úkol je možno vyjádřit formulací např.: „Palbou podporovat úsilí...v prostoru...“
46.	UMLČENÍ, POTLAČENÍ (SUPPRESS)	<i>„Umlčet, potlačit“</i>		Jedná se o manévr palbou, jehož cílovým efektem je umlčení palebných a jiných prostředků nepřítele za účelem podpory manévrových jednotek. Efekt této činnosti je zpravidla dočasný a při jeho vydávání je nezbytně nutné definovat požadovaný časový úsek, kdy mají být jednotky nepřítele umlčovány. Úkol je možno vyjádřit formulací: „V době od...do...umlčet nepřítele v prostoru...“

47.	ODKLONĚNÍ, NASMĚROVÁNÍ (TURN)	<i>„Usměrnit, odklonit, nasměrovat,“</i>		Přinutit nepřítele odklonit se ze směru postupu. <i>Požadovaný efekt této činnosti spočívá v odklonění požadovaného manévru pohybem nepřátelských jednotek na jiný směr.</i> <i>Formulací tohoto úkolu delegujeme pravomoci o způsobu plnění na podřízeného velitele. Velitel může pro lepší specifikaci požadovaného efektu použít i jiná úkolová slovesa činností majících obdobný efekt. (např. palbou usměrnit.... Úkol je možno vyjádřit formulací: „Vedením palby do prostoru... usměrnit nepřítele do prostoru...“.</i>
48.	ODPOUTÁNÍ, ÚSTUP, VYJITÍ Z BOJE (WITHDRAW)	<i>„Odpoutat, ustoupit“</i>		Fáze defenzivní bojové činnosti vojsk, při níž se vojska (hlavní síly) úplně uvolňují z přímého dotyku s nepřítelem a zahajují přesun do určených prostorů (na určené čáry). Toho může být dosaženo zpravidla vyjitím z boje pod ochranou krycích sil (k tomu vyčleněných palebných prostředků) přes čáru (prostor), obsazenou jinou jednotkou (jiným úkolovým uskupením), případně využitím okamžiku, v němž protivník není schopen okamžitého pronásledování. K odpoutání může být nutné provést protiútok a následné stažení. <i>Úkol je možno vyjádřit formulací: „Odpoutat se z dotyku nepřítele v prostoru...a zahájit přesun na ose ...“</i>
49.	ODPOUTÁNÍ POD TLAKEM, ÚSTUP POD TLAKEM (WITHDRAW UNDER PRESSUR)	<i>„Ustoupit pod tlakem“</i>		

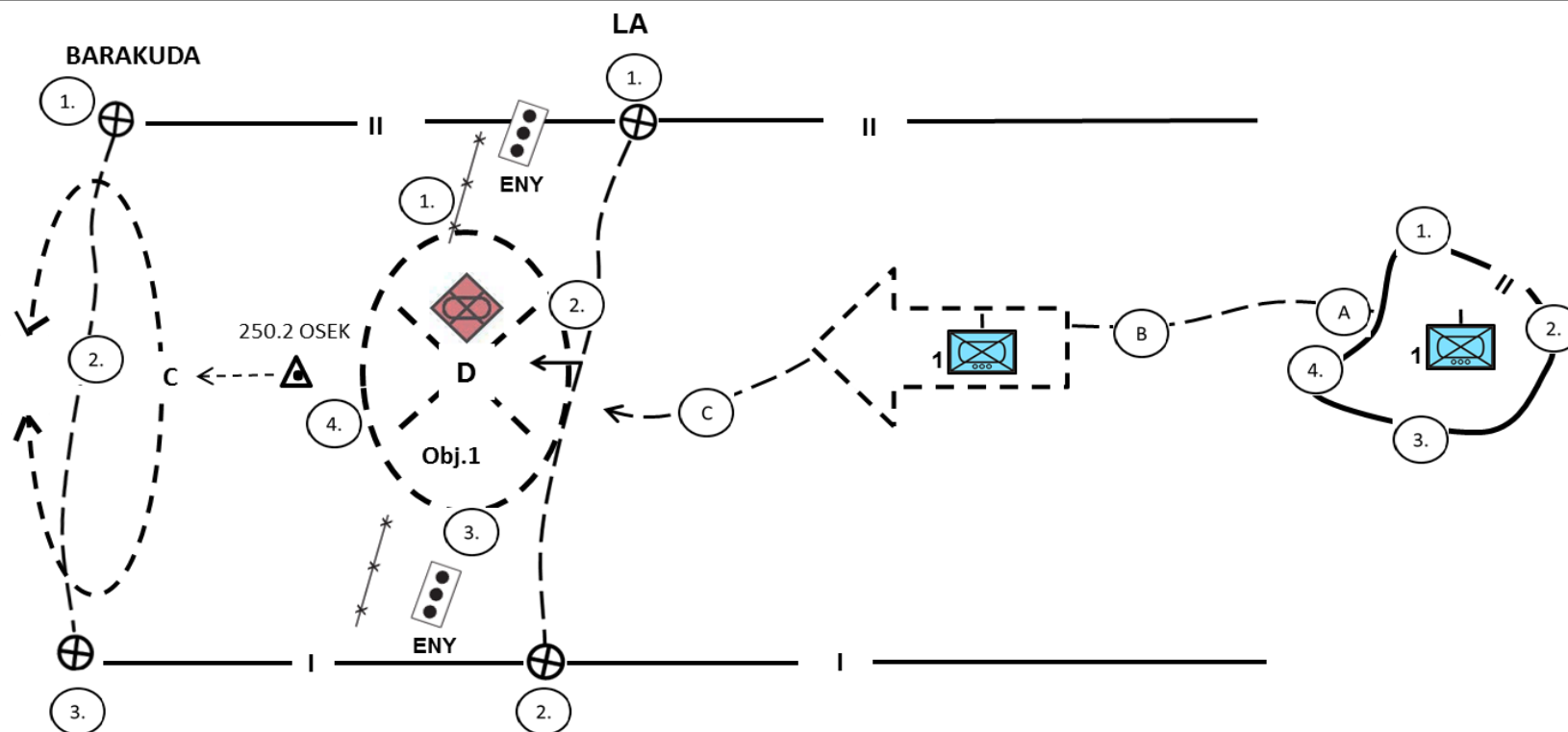
Tabulka 2 – Příklady úkolových sloves a jejich grafické vyjádření

Zdroj: vlastní

7. MOŽNÉ PŘÍKLADY POUŽITÍ ÚKOLOVÝCH SLOVES

a) ZA ÚTOKU

„První mechanizovaná rota v době od 20500NOV2014 do 230600NOV2014 přesunout se z výchozího prostoru pro útok 1. – 2. – 3. – 4. po ose A – B – C - na čáru přechodu ke zteči 1. – 2. – 3. - a útokem na směru trig. 250, 2 OSEK zničit nepřítele v objektu 1. a dále postupovat za účelem ovládnutí čáry BARAKUDA 1. – 2. – 3.“

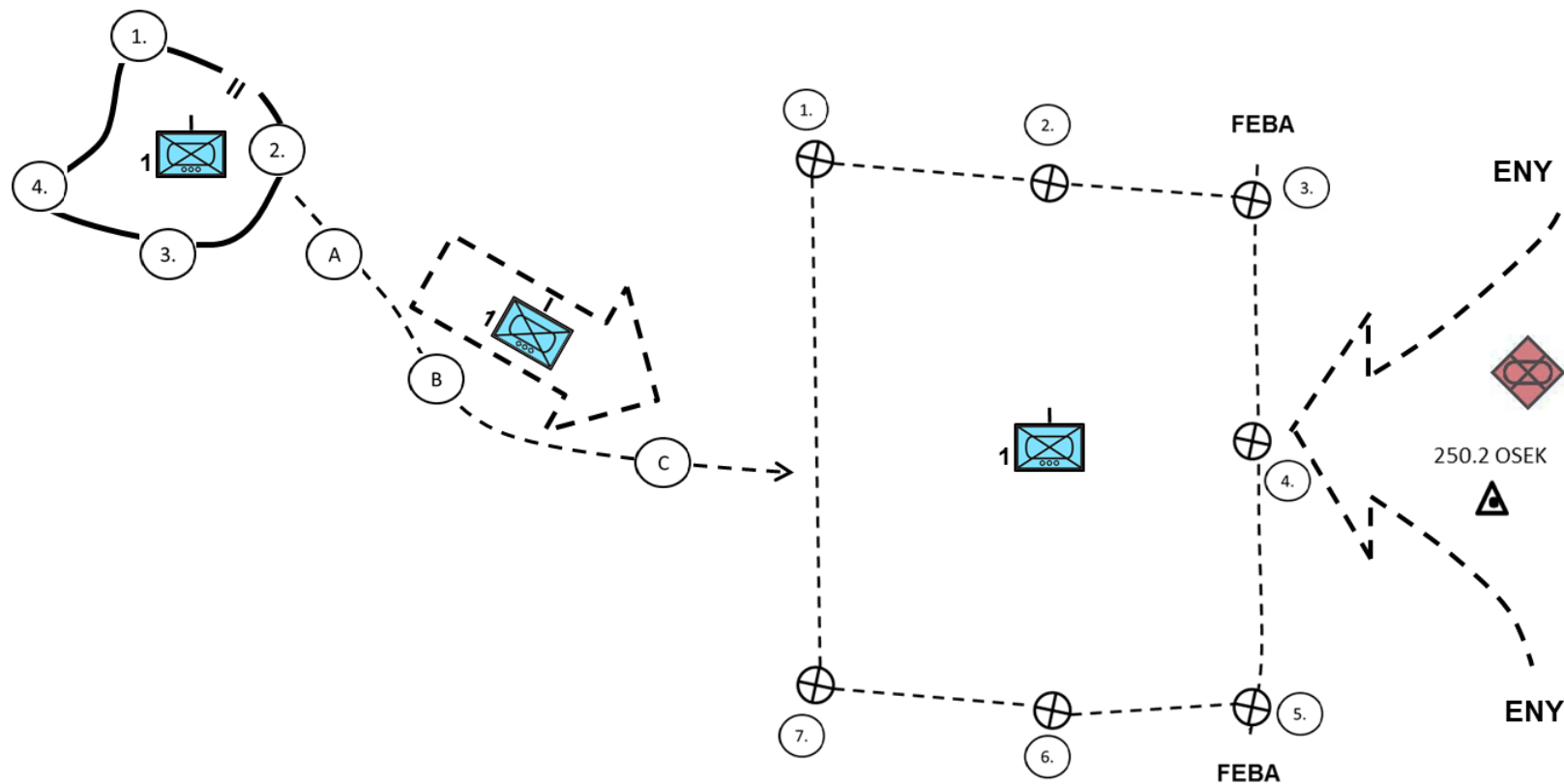

Obrázek 2 – Možný příklad použití úkolových sloves při formulaci úkolu k vedení útoku (varianta)

Zdroj: vlastní

b) V OBRANĚ

„První mechanizovaná rota v době od 20500NOV2014 do 210600NOV2014 přesunout se z prostoru soustředění 1. – 2. – 3. – 4. po ose A – B – C – a obsadit, vybudovat a bránit prostor obrany 1. – 2. – 3. – 4. – 5. – 6. – 7., s předním okrajem obrany na čáře 3. – 4. – 5., za účelem odražení nepřítele ze směru trig. 250, 2 OSEK.“

Obrázek 3 – Možný příklad použití úkolových sloves při formulaci úkolu k vedení obrany (varianta)

Zdroj: vlastní

ZÁVĚR

V rámci organizačních struktur každý velitel vydává rozkazy a úkoly podřízeným jednotkám a jejich velitelům, kteří jsou povinni je plnit. Předpokladem je, že velitel má vždy přístup k informacím, které nejsou dostupné všem. Podřízení velitelů plní úkoly nadřízeného s vědomím, že velitel je osoba, která sleduje vyšší cíl, a jejich jednotky jsou ty, které tento cíl pomáhají dosahovat. Právě jasné, přesné, nezkreslené a jednoznačné stanovení úkolů podřízeným jednotkám je zásadní podmínkou dosažení cíle a úspěchu, což platí nejen ve vojenské praxi, ale i běžném životě.

Cílem studijní pomůcky je na základě zkušeností založených na pedagogické a zejména pak na vojskové praxi osvětlit základní problematiku formulace úkolu, jako součásti jednotlivých rozkazů nebo ústního vydávání v průběhu plnění bojových a jiných úkolů. Slouží jako návod studentům a vojákům, jak formulovat úkol podřízeným jednotkám pro úspěšné splnění požadovaného úkolu s kýženým efektem ovlivňujícím bojovou činnost. Studijní pomůcka uvádí a vysvětluje vybrané taktické činnosti a manévry, které jsou při bojové činnosti nejběžnější. Definiuje jednotlivé činnosti a věnuje pozornost zejména úkolovým slovesům, která slouží k přenosu informací o požadovaném efektu mezi velitelem a jeho podřízenými. Jednotlivá úkolová slovesa jsou v publikaci popsána stejně tak jako způsob jejich použití. Jednotné chápání vydávaných úkolů za použití úkolových sloves zajistí porozumění zadávaného úkolu a v konečném důsledku jeho splnění.

Osvojení si pravidel vydávání úkolů podřízeným jednotkám vyžaduje znalost zásad a pravidel a zejména pak samostatného uvažování. Proto je publikace zamýšlena zejména jako doporučení s možností implementace vlastních závěrů. Kreativní a kritický přístup k této problematice je východiskem pro úspěch v praxi u vojsk, nicméně osvojení si, pochopení a dodržování v publikaci uvedených zásad je podmínkou k úspěšné aplikaci kritického myšlení.

SEZNAM ZKRATEK

ZKRATKA	ANGLICKÝ VÝZNAM	ČESKÝ VÝZNAM	ZKRATKA	ANGLICKÝ VÝZNAM	ČESKÝ VÝZNAM
Admin/Log O	administrative/logistics order	Administrativní/logistický rozkaz	CONOPS	concept of operations	Záměr operace, bojové činnosti (koncepce operace)
AOR	area of responsibility	Prostor odpovědnosti	CONPLAN	contingency plan	Plán pro nepředvídané události; předběžný (operační) plán
BG	battle group	Taktické uskupení (bojová skupina)	CRD	commander's required date	Datum stanovené velitelem
C2	command and control	Velení a řízení	CTF	commander task force	Velitel úkolového uskupení
C2S	command and control system	Systém velení a řízení	CTG	commander task group	Velitel úkolové skupiny
CC	component command(er)	Velitelství (velitel) složky (součásti, prvku)	CTU	commander task unit	Velitel úkolové jednotky
CIFS	close-in fire support	Přímá palebná podpora	DTG	date-time group	Skupina datum-čas
CIS	communication and information systems	Spojovací a informační systémy	EDC	estimated date of completion	Předpokládané (odhadované) datum dokončení
CONOPLAN	contingency operation plan	Operační plán pro nepředvídané události	EDS	estimated date of start	Předpokládané (odhadované) datum zahájení

ZKRATKA	ANGLICKÝ VÝZNAM	ČESKÝ VÝZNAM	ZKRATKA	ANGLICKÝ VÝZNAM	ČESKÝ VÝZNAM
ERT	execution reference time	Velitelský čas (čas provedení)	OPLAN	operation plan	Plán operace
FRAGO	fragmentary order	Dílčí rozkaz	OPORD	operation order	Operační rozkaz
MDMP	military decision-making process	Vojenský rozhodovací proces	OPP	operational planning process	Proces operačního plánování
MIP	mission implementation plan	Plán provedení úkolu (mise)	ORBAT	order of battle	Bojová sestava
Msn	mission	Mise, posláni, úkol	OT	operational task	Operační úkol
NC	NATO Confidential	NATO-DŮVĚRNÉ	PLT	planning and liaison team	Plánovací a styčná skupina
NR	NATO Restricted	NATO – VYHRAZENÉ	TF	task force	Úkolové skupení (uskupení)
NS	NATO Secret	NATO – TAJNÉ	TOD	time of day	Denní doba (datum, čas)
NU	NATO Unclassified	NATO – NEUTAJOVANÉ	Wng O	warning order	Předběžný rozkaz (předběžné nařízení)

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

OBRÁZEK	NÁZEV OBRÁZKU	STRANA
Obrázek č. 1	Zásady formulace úkolu	11
Obrázek č. 2	Možný příklad použití úkolových sloves při formulace úkolu k vedení útoku (varianta)	33
Obrázek č. 3	Možný příklad použití úkolových sloves při formulace úkolu k vedení obrany (varianta)	34

TABULKA	NÁZEV TABULKY	STRANA
Tabulka č. 1	Výrazy související s procesem plánování operace (boje)	14
Tabulka č. 2	Příklady úkolových sloves a jejich grafické vyjádření	32

POUŽITÉ ZDROJE

1 Alianční dokumenty a standardizační dohody NATO

- [1] *AAP-6. Terminologický slovník pojmů a definic NATO.* Praha: Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, odbor obranné standardizace, 2011.
- [2] *APP-6 (C) NATO Joint Military Symbolology.* Společná vojenská symbolika NATO podle STANAG 2019. NATO NSA 2012.
- [3] *AAP-15. Slovník zkratk používaných v publikacích a dokumentech NATO.* Praha: Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, odbor obranné standardizace, 2009.
- [4] *STANAG 2287. Task Verbs for Use in Planning and the Dissemination of Orders,* NATO NSA 2006.

2 Koncepční dokumenty

- [5] *Pub-31-10-02. Taktika pozemních sil.* Vyškov: Odbor doktrín VeV-VA, 2011.

4 Vnitřní předpisy a ostatní dokumenty vydané v resortu obrany

- [6] *Pub-53-01-1. Velení a řízení v operacích. Vojenská publikace.* Vyškov: SpD-ŘeVD, 2006.
- [7] *Pub-53-01-4. Situační značky a symboly, základní zkratky, pojmy a definice pro velení a řízení.* Vojenská publikace. Vyškov: SpD-ŘeVD, 2009.

5 Studie, vědecké a jiné práce

- [8] ČERNÝ, J., HRŮZA, P., JAROŠ, V. *Systém velení a řízení v operaci.* Brno: Univerzita obrany, 2011. ISBN 978-80-7231-836-0.